

prima instanță I. Secrieru

DECIZIE

06 martie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Andrei Harghel
Nicolae Gordilă
Tatiana Răducanu,

examinînd recursul declarat de către Valeriu Țurcanu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Guțu împotriva lui Valeriu Țurcanu, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, cu privire la anularea certificatului de înregistrare a dreptului de autor, interzicerea valorificării scenariului și repararea prejudiciului moral, împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2012, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

c o n s t a t ă

La 27 iulie 2010 Ion Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Țurcanu, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea certificatului de înregistrare a dreptului de autor, interzicerea valorificării scenariului și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Ion Guțu a indicat că la data de 21 mai 2010, în urma verificărilor în Registrul de stat al operelor ocrotite de dreptul de autor și drepturile conexe, a depistat opera cu denumirea „Se caută o mamă”, care a fost înregistrată pe data de 06 august 2008 ca operă literară, titularul drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale fiind Valeriu Țurcanu.

Susține reclamantul că fiind student la Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice, Facultatea Arte Dramatice și Management Artistic, Catedra Teatologie și Scenografie, la 20 mai 2006 la examenul anual de Scenaristică, susținut anticipat, a prezentat scenariul intitulat „Se caută o mamă”, scenariu preconizat pentru un film de scurt metraj. Originalitatea lucrării a fost sesizată de membrii catedrei și de profesorul Mihai Poartă, lucrarea fiind apreciată cu nota 7.

Menționează reclamantul că întâmplător, la 14 iulie 2009, a ajuns să citească scenariul lui Valeriu Țurcanu „Se caută o mamă”, constatînd că subiectul, personajele, locurile de acțiune și chiar împrejurările de loc și timp sunt identice din scenariul său, persistînd aceleași dialoguri și accesorii.

Considerînd că modul în care derulează acțiunea este o plagiere, la 23 februarie 2010 Ion Guțu i-a expediat lui Valeriu Țurcanu o propunere de acord, prin care i-a solicitat să recunoască că ideea și subiectul îi aparține, subiect pe care l-a expus în timpul orelor și este cunoscut de colegi, profesori de specialitate și înregistrat în procesele-verbale ale facultății.

Însă, propunerea sa a rămas fără răspuns.

La 30 iunie 2010 a expediat în adresa pîrîtului o cerere prealabilă, prin care a reiterat cerințele sale, însă prin răspunsul expediat, pîrîtul a negat orice contribuție a sa în scrierea scenariului, i-a respins propunerea de acord prin care a solicitat să recunoască că ideea și subiectul îi aparține.

De asemenea, reclamantul a menționat că în anul 2006 a scris scenariul „Se caută o mamă” pentru un film de scurt metraj pe care urma să-l prezinte la examenul de Scenaristică în cadrul Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice. Drept dovadă servește și adeverința de conformitate semnată de șeful catedrei și un lector universitar.

Prin scrisoarea din 25 februarie 2010 directorul general al societății pe acțiuni „Moldova Film” i-a confirmat că studioul nu a achiziționat scenariul „Se caută o mamă”.

Ion Guțu consideră că astfel i-a fost încălcat dreptul de autor prevăzut de Legea nr. 293 din 23 noiembrie 1994 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Reclamantul Ion Guțu solicită anularea certificatului de înregistrare a scenariului „Se caută o mamă” seria OL nr. 1996/2013 eliberat la 06 august 2008 pe numele lui Valeriu Țurcanu, interzicerea valorificării scenariului prin orice mijloace și în orice modalitate existentă, precum încasarea de la pîrît în beneficiul sau a sumei de 350.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2012 acțiunea a fost admisă parțial. A fost anulat certificatul de înregistrare a scenariului „Se caută o mamă” seria OL nr. 1996/2013 eliberat la 06 august 2008 pe numele lui Valeriu Țurcanu. S-a dispus interzicerea valorificării continue a scenariului „Se caută o mamă”. De asemenea, de la Valeriu Țurcanu a fost încasat în beneficiul lui Ion Guțu prejudiciul moral în mărime de 15.000 lei.

Valeriu Țurcanu a declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și remiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță.

Recurentul Valeriu Țurcanu, în motivarea recursului a invocat faptul că la examinarea cauzei prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.

Prin referința depusă, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a lăsat la discreția instanței examinarea cererii de recurs depusă de Valeriu Țurcanu.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe și trimiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

S-a constatat că, Ion Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Țurcanu, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea certificatului de înregistrare a dreptului de autor, interzicerea valorificării scenariului și repararea prejudiciului moral.

Pe parcursul examinării cauzei, în baza încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2012 a fost dispusă efectuarea expertizei de către Uniunea Cineaștilor din Republica Moldova.

La 23 octombrie 2012 Valeriu Țurcanu a depus cerere, prin care a solicitat efectuarea unei expertize repetate (f.d. 211).

În ședința de judecată din 26 octombrie 2012 a fost respins demersul lui Valeriu Țurcanu privind efectuarea unei expertize repetate.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată urmează că pentru soluționarea demersului privind efectuarea unei expertize repetate, instanța s-a retras în camera de deliberare.

Însă, la materialele cauzei nu este anexată încheierea prin care s-a respins demersul privind efectuarea unei expertize repetate (f.d. 228).

Or, în lipsa unei astfel de încheieri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță a respins demersul recurentului fără a invoca motivele respingerii acestuia.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, respingerea arbitrară și nemotivată a unui demers încalcă dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De asemenea, în motivarea hotărârii prima instanță a indicat că „Audiind părțile, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră acțiunea neîntemeiată și care urmează a fi admisă din următoarele considerente” (f.d. 236).

Această concluzie conține mențiuni contradictorii, care nu pot fi înlăturate de instanța de recurs.

De asemenea, s-a constatat că în componența grupului de experți care au efectuat expertiza lucrării artistice a făcut parte în calitate de expert Mihai Poiată, persoana care conform adeverinței de confirmare a fost profesorul intimatului Ion Guțu.

În așa circumstanțe, instanța urma să stabilească dacă nu a fost afectată imparțialitatea expertului în raport cu concluzia expertizei contestată de recurent (f.d. 105, 190).

De asemenea, instanța a dispus anularea integrală a certificatului de înregistrare a scenariului „Se caută o mamă” seria OL nr. 1996/2013 eliberat la 06 august 2008 pe numele lui Valeriu Țurcanu, fără a lua în considerație că certificatul menționat atestă dreptul de autor al recurentului și la o altă operă și anume scenariul „Dragoș Vodă” (f.d. 94).

Circumstanțele menționate constituie temei incontestabil de casare a hotărârii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare.

Aceste circumstanțe sînt apreciate de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 55 al. (1) al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, orice persoană fizică sau juridică care are pretenții în privința valorificării unui obiect al dreptului de autor, al drepturilor conexe sau al altor drepturi protejate de prezenta lege are dreptul să inițieze acțiuni în instanța de judecată competentă ori să sesizeze altă autoritate pentru aplicarea măsurilor, procedurilor și remediilor prevăzute în prezentul capitol.

În conformitate cu art. 33¹ CPC, judecătoriile examinează și soluționează în fond toate pricinile civile, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 38 al. (1) CPC, acțiunea se intentează în instanța de la domiciliul pîrîtului.

Deci, instanța de recurs remarcă că deși, art. 445 al. (1) lit. c) CPC prevede că instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, reieșind din faptul că prin Legea pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 155 din 05 iulie 2012, în vigoare de la 30 noiembrie 2012, a fost exclusă competența Curților de Apel ca instanță ce examinează litigii de acest gen, competente de a judeca aceste pricini în primă instanță, în baza art. 33¹ CPC, devenind judecătoriile, cauza dată urmează a fi trimisă spre rejudecare în primă instanță la Judecătoria Centru municipiul Chișinău, la locul de aflare al pîrîtului.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că eroarea nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral hotărîrea primei instanțe și de a trimite pricina spre rejudecare în prima instanță la Judecătoria Centru municipiul Chișinău.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide

Se admite recursul declarat de către Valeriu Țurcanu.

Se casează hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2012, în

pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Guțu împotriva lui Valeriu Țurcanu, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, cu privire la anularea certificatului de înregistrare a dreptului de autor, interzicerea valorificării scenariului și repararea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Centru municipiul Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Andrei Harghel

Nicolae Gordilă

Tatiana Răducanu